

ВІДГУК
рецензента на дисертаційну роботу
КОЛОДІЙ ІРИНИ ВОЛОДИМИРІВНИ
на тему «ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ
АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
ПІДПРИЄМСТВАХ»,
що подана на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань
07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю
073 «Менеджмент»

Актуальність теми дисертаційної роботи та її зв'язок з планами роботи Львівського національного університету природокористування

Війна російської федерації щодо України, пандемія COVID-19, динамічність і нестабільність змін, які постійно діють у ринковому середовищі є основою для розвитку багатьох негативних факторів, що прямо чи опосередковано впливають на розвиток сільськогосподарських підприємств. Швидкі зміни зовнішнього і внутрішнього середовища продукують виникнення усіляких ризиків, які можуть призвести до кризи, а іноді й до банкрутства сільськогосподарських підприємств. Поширення зазначених проблем проявляється в розбалансуванні структури активів і пасивів підприємств, усталеному генеруванні негативного фінансового результату та актуалізації потреби перегляду традиційної системи антикризового управління. Основними факторами, що впливають на кризовий стан підприємств, є недосконалість законодавчої бази та постійні зміни правил гри в бізнесі. Економічна ситуація в країні також негативно впливає на діяльність підприємств, зміна вартості грошової одиниці, невизначеність у веденні бізнесу тощо, змушують постійно дотримуватись принципів антикризового управління.

Щоб запобігти згубному впливу різних процесів на підприємство, застосовують антикризове управління як процес управління, що дає можливість керівництву здійснювати свої функції так, щоб оптимально усувати невідкладні проблеми.

Дисертаційна робота виконана згідно наукових тематик факультету управління, економіки та права Львівського національного університету природокористування: «Організаційно-економічний механізм забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору економіки та села» (номер державної реєстрації 0116U003176) на 2016–2020 роки та «Механізми забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору економіки та сільських територій» (номер державної реєстрації 0121U108898) на 2021–2025 роки.

Загальна оцінка змісту роботи.

Дисертаційна робота є самостійним науковим дослідженням. Основні наукові положення та розробки, рекомендації і висновки здобувачкою отримано особисто. Робота є завершеним науковим дослідженням. Дисертанткою проведено пошук та аналіз літературних даних за відповідною тематикою, виконано дослідження, проведено статистичну обробку даних результатів, узагальнено висновки та пропозиції. Із наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертаційній роботі використано лише ті результати та ідеї, які становлять особистий внесок дисертантки.

Основні наукові результати, їх новизна, ступінь обґрунтованості та достовірності.

Дисертація ґрунтується на використанні великої сукупності сучасних економічних методів і прийомів дослідження. Обґрунтованість результатів дослідження, їх практичну цінність засвідчує апробація на 12 міжнародних та всеукраїнських конференціях, в роботі яких приймала участь дисертантка. Достовірність та адекватність результатів підтверджується застосуванням випробуваних методик і сучасної комп'ютерної техніки.

Одержані в ході дисертаційного дослідження результати мають достатній рівень наукової новизни та свідчать про вагомий особистий внесок автора у розвиток аграрної економічної науки.

Дисертанткою вдосконалено понятійно-термінологічний апарат у частині уточнення сутності понять «кризовий стан підприємства» та

«механізм антикризового управління сільськогосподарських підприємств». Також удосконалено методичні засади кластерного аналізу за допомогою використання під час кластеризації методу відстаней для рейтингування стандартизованих інтегральних показників дискримінантних моделей ймовірності банкрутства.

Слід відмітити пропозиції щодо вдосконалення механізму створення і посилення конкурентних переваг у системі антикризового управління, за допомогою якого вирішується завдання позиціонування сільськогосподарських підприємств та відновлення їхньої платоспроможності. Обґрунтованими є елементи інструментарію виявлення стадій криз сільськогосподарських підприємств, який доповнено ієрархічним підходом для групування сільськогосподарських підприємств за середнім значенням інтегрального показника дискримінантних моделей ймовірності банкрутства та матричним методом.

Особливо слід зауважити, що дисертанткою визначено архітектуру антикризового управлінського інструментарію, що через впровадження додаткових функцій та видів антикризового управління у сільськогосподарських підприємствах здатна поєднати сукупність заходів антикризового управління, причини виникнення кризових ситуацій та очікувані результати як наслідки фінансових дій щодо ліквідації заборгованості сільськогосподарських підприємств та діяльності менеджерів в умовах банкрутства.

Теоретичне і практичне значення результатів дисертації.

Теоретичне значення одержаних результатів полягає у розробці теоретико-методологічних підходів щодо формування механізму антикризового управління в сільськогосподарських підприємствах. А практичне значення отриманих результатів полягає в обґрунтуванні певних рекомендацій, які забезпечують формування засад та впровадження інструментарію й механізму антикризового управління для превентивних заходів і усунення кризових станів підприємств.

Департаментом агропромислового розвитку Львівської обласної державної адміністрації для розробки практичних заходів з реалізації Стратегії розвитку Львівської області на період до 2027 року та Комплексної програми підтримки та розвитку сільського господарства у Львівській області на 2021-2025 роки, що підтверджує Довідка № 01-37/18 від 17.05.2022 р., взяті до уваги пропозиції відносно формування архітектури механізму антикризового управління на макrorівні, інституційного внеску в розробку та реалізацію стратегічних програм антикризового управління й реалізації механізму антикризового управління для підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств

Добровірська громада для розробки практичних заходів з реалізації стратегії свого розвитку (довідка № 795/04-04 від 03.05.2022 р.) взяла до уваги методику кластеризації сільськогосподарських підприємств за середнім значенням інтегрального показника дискримінантних моделей ймовірності банкрутства. Також застосовує методику діагностики фінансового стану та загрози банкрутства для здійснення оцінки свого фінансового стану з метою запобігання кризовим ситуаціям (довідка № 24 від 14.03.2022 р.) ДП «ДГ «Радехівське» ІСГ Карпатського регіону НААН».

У діяльність ТзОВ «Данута» (довідка № 03/02-22 від 03.02.2022 р.) впроваджені рекомендації щодо підвищення конкурентоспроможності господарства завдяки реалізації важелів антикризового управління

Науково-методичні положення дисертаційної роботи використовують у навчальному процесі Львівського національного університету природокористування під час викладання дисциплін «Стратегічний менеджмент», «Економічна безпека підприємства», «Управління соціально-економічним розвитком», «Антикризовий та ризик-менеджмент», «Моделі і методи прийняття управлінських рішень», «Управління інноваціями» (довідка № 01-25-03-513 від 20.05.2022 р.).

Достовірність та повнота викладу основних положень, висновків та результатів дослідження.

Наукові положення, висновки і рекомендації у повній мірі висвітлені у наукових фахових й міжнародних виданнях. Основні результати дисертаційного дослідження Колодій І.В. опубліковано у 18 наукових працях, серед них: 5 статей - у наукових фахових та у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз, зокрема 2 статті в зарубіжному виданні.

Дотримання принципів академічної доброчесності

При детальному розгляді дисертаційної роботи порушень академічної доброчесності не виявлено.

Дискусійні положення та зауваження до дисертаційного дослідження.

Незважаючи на загальну позитивну оцінку і змістовність викладу результатів наукового дослідження, обґрунтованість і достовірність висновків в рецензійному дисертаційному дослідженні мають місце зауваження та дискусійні положення:

1. У дисертації доцільно було б приділити більшу увагу дослідженню практичних аспектів антикризового управління у підприємствах аграрного сектору закордоном.

2. Доцільно було б у роботі, окрім проведеного SWOT – аналізу, виконати SPACE – аналіз, який надає можливість здійснити оцінку позиції підприємства на ринку. На основі отриманих результатів можна обрати оптимальний варіант стратегії його розвитку.

3. Заслужовує на увагу досить ґрунтовний аналіз коефіцієнтів фінансового стану досліджуваних сільськогосподарських підприємств. Однак складена авторкою таблиця 2.8 є надто громіздкою і більш доречною була б додатках дисертації.

Наведені зауваження не знижують наукової цінності цієї дисертаційної роботи, яка виконана на високому рівні.

Загальний висновок.

Дисертація Колодій І. В. на тему «Організаційно-економічні засади антикризового управління у сільськогосподарських підприємствах» відповідає спеціальності 073 «Менеджмент».

За своїм змістом, структурою та оформленням дисертація в цілому відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44».

Вважаю, що дисертація Колодій Ірини Володимирівни на тему «Організаційно-економічні засади антикризового управління у сільськогосподарських підприємствах» є завершеною самостійною науковою працею, яка виконана з дотриманням усіх вимог, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Рецензент:

кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри менеджменту імені
професора Є. В. Храпливого
Львівського національного
університету природокористування

Олеся БІНЕРТ

